

Lidé spolu musí komunikovat, pokud si mají rozumět

Minirozhovor s režisérem Václavem Poldou o odsunuté premiéře nové hry Povídky z kuchyně

V sobotu měla být v rámci Žní uvedena nová hra Klasu. Proč se nakonec premiéra nekonala?

Bohužel to bylo kvůli zdravotním problémům jednoho z herců. To není tajemství, mám dojem, že už se to někde psalo.

Prozradíš našim čtenářům, o čem hra bude?

Je to takový komorní, milý a melancholický příběh o přátelství a o tom, že lidé spolu musí komunikovat, pokud si mají rozumět.

Kdo se ve hře objeví?

Výběr herců byl v zásadě podřízen tomu, že se v programu na předchozí hru objevilo pár chyb ve jménech některých herců. Proto jsem si to chtěl usnadnit. A v souboru je nejvíc Janů, takže tak. Jo a ještě jeden Jakub. Ale během zkoušení z toho vlastně vylezlo hvězdné obsazení. Jak jinak v Klasu.

Takže hra vznikne pod Klasem?

Kdepak, Saturnin byl jen pod Klasem. Kuchyně zapadá do dramaturgie Zdrhovadla, takže klasicky DS Klas / Divadlo Zdrhovadlo. Toho se nelze zbavit.

Už v loňských Žňovinách jsi o Povědkách z Kuchyně mluvil. Říkal jsi, že to je hra podle filmu, což je pro tebe poprvé. Čím tě původní film tak chytl, že ses rozhodl ho zpracovat pro divadlo?

Příběhem. Bohužel neexistuje knižní předloha. Za tu bych byl mnohem radši. Abych byl upřímný, nejsem nadšený z toho dělat

divadlo na základě filmu. Filmoví tvůrci už ten příběh jednou přežvykali a mě tak nezbyvá než interpretovat interpretované. Není v tom tolik tvůrčí svobody, kolik bych si přál.

Nicméně ten příběh byl tak silný, že jsem se ho, ač jsem se o to hodně snažil, nedokázal zbavit. Rozhodně ale film nekopírujeme.

Už je známý nový termín premiéry?

Premiéra je naplánována na jaro. Termín už víme, ale zatím ho nechci definitivně říkat, protože už jsem za poslední tři roky poučený, že dokud herci nestojí na jevišti a nezhasne se, není s premiérou, a vlastně ani s žádnou další reprízou, absolutně nic jisté.

Ať si kdo chce, říká, co chce

Adéla Václavíková

Název ve mně původně evokoval komedii... a brečím ještě teď. Pro mě to bylo hrozně smutné, dojemné a krásné, takový životní příběh zná spousta z nás. Holky jsou šikovné.

Paní Jana

Mělo to dost slabých míst a přestavby byly dost dlouhé.

Radka Jarošová

Téma docela k zamýšlení - vztah mezi maminkou a dcerou, vnučkou a babičkou... Budu si to muset ještě trochu nechat projít hlavou a zpracovat. Je to vážnější téma, ale osobně se mě to asi nedotklo, asi mám tohle téma v sobě srovnané. Moc mě bavilo, jak to děvčata zahrála, herecké výkony se mi moc líbily.

Radka Maříková

Představení bylo velice působivé. Nejdřív jsem si myslela, že pro mě bude 70 minut dlouhých, ale uteklo to moc rychle. Jsou to obdivuhodné dámy, já bych si rozhodně text nezapamatovala a jejich herecké výkony byly naprosto vynikající, na profesionální úrovni. Celkově mě děj

jako maminku zasáhl, byl velice silný, v každé generaci byly různé problémy. Vztah maminek a dcer je velice důležitý. Bylo to pro mě nějakým způsobem poučné. Kdybych znovu vychovávala svou dceru, tak ji budu hodně objímat, milovat a povzbuzovat. Je mi líto, že mi je tolik let a žádnou dceru už mít nebudu.

Andrea Maršálková

Mně se představení hodně líbilo. V určitých částech jsem se hodně viděla. Pocity mám nyní smíšené, některé věci mě dojaly.

Tereza Gvoždíáková

Bavila mě ta forma, bylo to hrozně zajímavě udělané, způsob, jakým pracují s rekvizitou na jevišti a jak pracovali s divákem. Celý ten příběh byl vystavený naprosto výborně. Nevím, jestli to bylo úplně nejaktuálnější, některé zmínky nemusely být nebo mohly být trochu updatované. Ale celkově to bylo naprosto vynikající a moc jsem si to užila.

Lucie Boudová

Já do divadla moc nechodím, ale na Žních se mi moc líbí. Nabídl mi to přítel,

že by se mi tady mohlo líbit. Ve hře jsem viděla to, co vidí každá maminka až potom, co jí to někdo řekne. To, co já dělám své dceři, dělala moje maminka mně a její maminka jí. Každá maminka se v tom opravdu vidí a vezme si z toho možná i nějaké poučení, že by se měla trochu kontrolovat a měla by se soustředit na to své dítě. To, co nemáme rády na našich maminkách, děláme potom samy a naše děti nás za to také nemají rády.

Petra Michalcová

Já jsem čekala, že to bude pojaté mnohem lehčejí, že to bude nadnesenější, prostě lehčí. Bylo to super, moc se mi to líbilo. Obdivuji herecké výkony.

Žňoviny pro vás připravili: Jakub Hrbek, Miroslav Nyklíček, Štěpán Malast, Zdeňka Nyklíčková

Žně se přehoupaly do poslední třetiny

Svérázné drama o výchově dcer a vztahu mezi matkou a dcerou, o tom, že ať se budeme snažit sebevíc, stejně budeme vůči svým dětem stále opakovat stejné chyby, jakých se dopustili naši rodiče.

Divadelní spolek Scéna Kralupy přivezl v úterý na Žně hru Máma říkala, že bych neměla. Ve hře se objevily čtyři ženy a společně vystavily příběh čtyř generací žen jedné rodiny. Jejich citlivé pojetí zasáhlo nejednoho diváka. Děvčata to po třeskuté pondělní Adéle neměla vůbec jednoduché. Přesto se podařilo vytvořit takovou atmosféru, že byl v některých momentech sál absolutně zticha.

Ve středu nás čekalo avizované přerušení a nyní jsou před námi už jen dva divadelní večery. Podaří se Mařce nebo Lakomci předejít v diváckém hlasování hrobesáckou Adélu? A co nás ještě letos překvapí? Buďte u toho s námi!

Rodinná pouta. Ne ten seriál.

Rozhovor s herečkami Bětkou Žitnou, Helenou Plickovou, Bářou Gottliebovou a Terezou Libichovovou z představení Máma říkala, že bych neměla

Následující rozhovor je snad ještě surrealističtější než některé momenty včerejší hry. Pro mě se jednalo snad o nejprjemnější rozhovor, jaký jsem kdy s účastníky našeho festivalu vedl, nicméně možná i právě proto vypadá přepis tak, jak vypadá.

Přeju pevné nervy při čtení a doufám, že se alespoň z půlky pobavíte tolik, jako já včera s děvčaty!

Bětka - představitelka Doris (prababička)

Tereza - představitelka Margaret (babička)

Helena - představitelka Jackie (mladá máma)

Bára - představitelka Rosie

Jaké jste měly být podle představ svých rodičů, své mámy?

Tereza: Já jsem celkem taková, jakou mě maminka chtěla. Prostě jsem měla být dobrá, což nevím, jestli jsem úplně splnila. Nemám pocit, že by se mnou máma byla nespokojená.

Bára: Já jsem úplně pravý opak toho, než jakou by mě doma chtěli mít.

Helena: Měla jsem být prototyp slušné holky, jedničkářky, abych slušně zdravila a byla hodná a pomáhala lidem. Mám dva starší bráchy o 13 a 6 let, kteří tenhle vzorec nenaplnili, takže máma všechno vkládala do mně a já jsem se po jistou dobu snažila všechna očekávání plnit, pak samozřejmě ale nastalo revoltující období. A teď v současné době se to ve mně všechno pere.

(smích)

Bětka: Já vůbec nevím, jakou mě máma chtěla mít, všechno mám v mlze, nedokážu si vybavit žádný zřetelný vzkaz, co se po mně chtělo.

Pokud máte bratry, byla na vás kladena odlišná očekávání? Měly jste být jako dívky tišší a klidnější?

Bětka: Já mám jenom ségru.

Bára: Mám bráchu a je to přesně, jak popisuješ. Ode mě se očekávalo, že budu tišší a je to přesně naopak, brácha je takový spořádanější...

Helena: ...a ty jsi ta urvaná...

Bára: ...brácha zakládá rodinu, já jsem ta, která se ještě baví a užívá si a je hlučnější. K mámě se to nedostane, tak to můžu klidně říct: máma nenávidí, jakým způsobem se směju, právě proto, že se směju velmi hlučně.

Helena: Ukaž!

Bára: Teď to nejde.

Helena: Máma na mě a bráchy zůstala sama, protože táta umřel, když mi byly čtyři, muselo to být pro ni těžký. Já jsem pro ni byla radost v jejím životě. Kluci sice zlobí, ale ty, Helenko, ty musíš být ta hodná.

Tereza: Já jsem vyrůstala jenom s mámou a jsem jedináček, což mě taky formovalo nějakým způsobem. Mám pocit, že naše vztahy s mámou jsou v pohodě, mohly jsme se formovat jedna vůči druhé. Já sama mám tři děti, dva kluky a jednu holku, holčička je nejmladší. Určitě v té

výchově rozdíl je.

Já osobně nemám žádná rozdílná očekávání vzhledem k jejich chování, ale o kluky se mnohem méně bojím. Nedovedu si představit, že bych ve věku, kdy kluci někdy chodili sami, pustila dceru samotnou. Už teď si říkám, že až jí bude 13 jako nejstaršímu synovi, tak nevím, jestli zvládnou nechat ji cestovat v podvečer samotnou vlakem do Kralup.

Cítíte od společnosti jiné nároky na vás než na muže?

Helena: To rozhodně nezmizelo. Je dobře, že se o tom mluví. Někdy mám pocit, že nás ženy nebere nikdo vážně v práci, protože se od nás očekává, že brzy půjdeme na mateřskou, platové ohodnocení bývá jiné.

Bětka: Můj táta se s mámou dost dělil v péči o děti. Ve svém okolí to vnímám takhle všude. Jsem moc ráda, že se věci takhle posunuly a že to čím dál více lidem přijde normální, když táta přebaluje a vezme dítě ven.

Tereza: Asi se to změnilo, ale já mám třeba o dost staršího manžela, bude mu 57.

(na pozadí probíhají zběsilé výpočty a údiv, že už tolik, a ujištění, že manžel vypadá na mrtvé)

Vyrůstal v rodině, kde byly tradičně rozdělené role. Já jsem průvodkyně a jezdím po Evropě, bývám hodně pryč. On je často s dětmi sám. Stálo nás to hodně bojů, pro chlapy z jeho generace je to něco divného. A připojuji se k Helce, když jsem se v 25 letech hlásila na Ministerstvo kultury, tak jsem se nevyhnula debilním dotazům ohledně dětí.

Bára: U nás ve firmě mají chlapi za stejnou práci na stejné kancelářské pozici jiné mzdy.

Jak si vysvětlujete, že prarodiče u svých vnoučat ustupují ze svých nároků, než jaké měli u svých vlastních dětí?

Bětka: Je to pro ně úleva, větší pohoda. Už vědí, že se od nich mnoho nečeká z hlediska výchovy, žádná plná odpovědnost. Nejsou nikterak svázaní, užívají si to.

Bára: Vidím to u našich, že mají zkušenosti, už si to s námi užili, užili si

učení různých věcí. Hlídat je fajn, je to tak. Pomazlím se, dojdou s děckem ven a vrátím.

Tereza: Někdy mám pocit, že jsem s dětmi něco nestihla a už to nestihnu, tak se těším, že si to užiju u svých vnoučat. Musela jsem vařit a s dětmi jsem si nemohla tolik hrát. Ale jako babička se na to vaření vyseru.

Bára: Táta vždycky říká, že bude svým vnoučatům dávat čokoládu a řekne: do kapes a zahřívát! *(smích)* Vidím to i u svých neteří. Děláme si co chceme.

Tereza: Chcete si obarvit vlasy nařalovo? No jasně! *(smích)*

Helena: Je to osvobozující a je to hrozná radost. Ta zodpovědnost není taková. Samozřejmě nepustíš to děcko do rybníka...

Bětka: ...ale do jezera klidně... *(smích)* Vztah mezi prarodičem a vnoučetem je hodně obohacující.

Bára: Já jsem ke své babičce měla ze všech lidí úplně nejbliž. Asi to byla spíš prababička teda.

Tereza: Jako Rosie!

Bára: Tak nebudu říkat jdu za PRAbabičkou. *(smích)* Říkala jsem jí věci, které bych nikomu jinému neřekla. Věděla jsem, že mě nepotopí, ale zároveň na mě měla nějaký výchovný efekt.

Bětka: Když mi babička dala peníze, tak bych si za to nikdy nekoupila cigára. Za prachy od rodičů jo. Byla pro mě taková svatá žena, nedokázala bych to.

Helena: To já jsem za prachy od babičky jela i na techno. Ale teď mi přijde, že jsem hrozná.

Bára: Já bych si cigá klidně koupila.

(Mezi všemi děvčaty proustí cosi o Helenčině pelešení a babiččině názoru na něj - v záznamu se dá spolehlivě rozpoznat pouze slovo „kurva“ a následně redaktorova obava „Ty vole, tohle nepřepíšu.“)

Pojďme konečně i k dnešnímu představení. Symbol červené šňůrky, kterou jste všechny měly, znázorňoval pouto mezi dcerou a matkou, přestřiženou pupeční šňůrou. Pracovali jste s tím symbolem ještě na nějaké jiné rovině?

Tereza: Přesně takhle jsme s ním pracovali.

Helena: Je to také rod, rodinná pouta. Ne ten seriál *(smích)*.

Tereza: K žádnému spojení těch šňůr ani symbolicky dojít nemohlo.

Bětka: Zároveň si ale myslím, že prababička Doris s vnučkou Rosie měly opravdu hezký vztah. Doris už na konci věděla, že nemůže nic pokazit, vylepšit ani změnit a jen si to užívala. Jiskra toho pochopení, spojení tam určitě je. Jsou si určitě nejbliž z celé té čtveřice. Jackie s Margaret mají mezi sebou hrozně těžké věci, přesto tam v jistou chvíli je také jiskra jakéhosi pochopení. Matky s dcerami si jsou schopné říct opravdu velmi drsné věci, stejně mezi nimi pouto je, někde v nitru. Já si nemyslím, že je rodina to nejdůležitější, pokrevní svazky nejsou všechno, nejde tím vše obhajovat. Když dobrý vztah není, tak není, tečka.

Nemusíme se obětovat, když to tak nechceme a necítíme to tak.

Helena: Jsou to lidé, které jsme si nevybrali, narodili jsme se k nim. Buď to funguje, nebo ne, buď se snažíš, nebo ne.

Bětka: Já bych osobně nechtěla, aby to nefungovalo. Ale asi bych si žily netrhala, kdyby tomu tak bylo.

Závěrečná otázka: jak jste spokojeny s dnešním představením?

(Dlouhá pauza, smích)

Bětka: Něco se nám povedlo, něco ne. Ale mám z toho strašně dobrý pocit.

Helena: Hrály jsme to po pěti měsících.

Bára: Sedmi. Minule jste mi říkali sedm!

Helena: Naposledy jsme hrály v květnu.

(Bára přemýšlí, tiše si říká názvy měsíců a počítá na ruce)

Bára: Aha.

Tereza: Stalo se nám několik záseků z hlediska textu.

Helena: Publikum reagovalo jak na vtipné momenty, které mají hru odlehčovat, tak i na opravdu vážné věci, v některých chvílích bych slyšela

spadnout špendlík.

Při scéně, kdy si s Margaret předáváme dítě a každá si niterně řešíme něco svého, jsem tady, přestože na jevišti jako kráva, cítila, že to diváky sevřelo. Věděli jsme, že jako diváci jste šli s námi. Protože jsme ale krávy sebekritický, tak víme, že to umíme líp, ale průser to nebyl.

(Další nepřehledné překřikování a vymáhání si slova)

Bára: Chtěla jsem jenom říct, že nejenom, že s námi šli diváci, ale i já osobně jsem šla s holkami. Za poslední rok a půl jsem se v průběhu hraní bavila nejvíce, měla jsem co dělat, abych se opravdu nesmála. Hlavně šlo o ty naše interní kravinny, co divák ani nepostřehl.

